

TRO & MISSION

REJSELYST FØRTE FAMILIE TIL CAMBODJA

> SIDE 10

TEMA:
**BARM-
HJERTIGHED**
> SIDE 24

NY BOG TIL FORÆLDRE:
SÆNK SKULDRENE
> SIDE 6

MISSION23 PÅ LMH
SPRÆNGTE ALLE RAMMER
> SIDE 18

ETIOPIEN-MISSIONÆRER
BEGEJSTREDE OVER VÆKST
> SIDE 20-23

VIL DU VÆRE MED TIL AT PRÆGE LM'S FREMTID?

VI SØGER EN VISIONÆR SEKRETARIATSLIDER (M/K) TIL LM'S LEDELSESTEAM

Med stillingen som sekretariatsleder ønsker LM at omstrukturere ledelsens opgaver for bedre at imødekomme fremtiden. Vi leder efter nye øjne med glød og hjerte for mission, ledelse og relationer. Stillingen er en del af det daglige arbejde på sekretariatet med 15-20 kolleger.

Vi ønsker en person med administrativ tæft, som kan have mange bolde i luften og har syn for og mod på at udfolde LM's visioner bibelsk og menneskeligt i en omskiftelig tid. Sekretariatslederen skal fleksibelt kunne indgå i et travlt og mangfoldigt ledelsesteam. Hun/han skal have lyst og evne til at indgå i samarbejde med LM's mange frivillige. Det nærmere stillingsindhold vil afhænge af kompetencer og nådegaver. Stillingen indebærer ikke læremæssigt ansvar.

Er det dig, vi søger? Tag en uforpligtende kontakt til generalsekretær Søren Skovgaard Sørensen på sss@dlm.dk. Ansøgningsfrist: 11. december. Læs mere på dlm.dk/job.

+Luthersk
Mission

+Luthersk
Mission
LOLLAND-FALSTER

Afdelingsmissionær søges til Lolland-Falster

Vi er en lille aktiv LM afdeling, der gerne vil nå længere ud. Derfor søger vi en afdelingsmissionær med tiltrædelse den 1. marts 2024 eller snarest derefter.

Dine vigtigste arbejdsopgaver bliver:

- Medvander i LMU/LMBU med praktisk og åndelig støtte og efter behov være med i ledelsen af LMBU's lejr
- Deltage i ledelsen af Familienetværket, der hver uge samler ca. 25. mennesker
- Støtte det eksisterende arbejde i afdelingen gennem opmuntring, engagement og deltagelse
- Gerne kunne synliggøre LM på Lolland-Falster på landkortet, så potentielle tilflyttere ser kaldet og mulighederne

Vi tilbyder:

- En 60-80 %-stilling, hvor vi aftaler ansættelsesgraden med dig ud fra dine nådegaver og kvalifikationer
- Engagerede frivillige, der gerne vil arbejde sammen med dig
- Løn og ansættelsesforhold i henhold til LM's regler. Stillingen er foreløbig for 2 år.

Ansøgning med bilag og oplysning om to referencepersoner sendes til afdelingsformand Jan Nielsen, Horsevænget 13, 4800 Nykøbing F eller på e-mail: lrn_jan@mail.dk senest den 10. januar.

Yderligere oplysninger fås hos afdelingsformand Jan Nielsen tlf. 71752396 eller næstformand Jørgen Sulkjær tlf. 30735600.

www.lutherskmission-lf.dk

INDHOLD

6 De gode (nok) forældre

10 PORTRÆT

Jesper vil gerne gøre verden til et bedre sted

18 LM RUNDT

- > Mission23 sprængte alle rammer
- > Hjertet bankede i taknemmelighed
- > Fantastisk at se den vækst, Gud har givet i Etiopien

24 TEMA: BARMHJERTIGHED

- > Et varmt hjerte og villige hænder
- > Barmhjertighedsdrab – et misvisende udtryk
- > Det er Gud, der definerer, hvad barmhjertighed er
- > Giv naboen en hjælpende hånd

30 TRO I FAMILIEN

- > Bibel, blyanter og barmhjertighed

32 KIRKEN VERDEN RUNDT

35 NYT FRA LM

36 Billetten er sikret

37 ANMELDELSE

Jesus Revolution

38 Podcast vil være Bibelens røst ind i vores tid

43 Vil finde nye veje i missionsarbejdet

BIRGER REUSS SCHMIDT

KONSTITUERET ANSV. REDAKTØR

BRS@DLM.DK

GUD GIVER VÆKSTEN – DERFOR FORTSÆTTER VI

"Hjertet bankede i taknemmelighed." "Fantastisk at se den vækst, Gud har givet."

Sådan lyder overskrifterne på to artikler her i magasinet (side 20-23), der fortæller om en flok tidligere missionærers begejstrede gensyn med kirken i Etiopien. Og man forstår deres glæde.

- For 40 år siden var der ingen menighed i Galta. I dag er der over 500 i kirken hver søndag, og halvdelen af menigheden må sidde udenfor.
- Der var 55 menigheder i Geresse-området. I dag er Geresse center for en ny synode med 152 menigheder og 84 prædikepladser.
- Der var én menighed i Arba Minch, som samlede omkring 200 mennesker. I dag er der 17 menigheder, og der er lige bygget en kirke med plads til 5.000 mennesker.
- For 25 år siden var der kun få kristne i Omo Rate by. I dag er der ti menigheder med mange kristne.

LM HAR VÆRET MED

Mekane Yesus Kirken i Etiopien er i dag den største lutherske kirke i verden med 12 millioner medlemmer og også en af de største vækshistorier i verden. Og det er kun godt 60 år siden, kirken blev stiftet, nemlig i 1959.

Der kan sikkert gives mange gode forklaringer på kirkens utrolige vækst. Men når alt er sagt, står én altafgørende forklaring tilbage: Gud har givet væksten! Han er kirkens hoved, og han kalder mennesker ind i Guds rige ved Helligånden. Det er det, der gør det enestående at være med i Guds kirke og Guds mission. Vi er ikke overladt til os selv, vores egne kompetencer og egen indsats. Gud gør forskellen!

I perioden 1971-2018 havde LM 69 missionærer i Etiopien, som har været en del af denne vækkelser. Der er al mulig grund til at sige tak til dem, til missionsvennerne herhjemme, der bar med – og mest af alt til Gud!

KALDET LYDER OGSÅ I DAG

Vækstrategierne i missionsarbejdet er de fleste andre steder langt fra som den i Etiopien. Men vi fortsætter arbejdet. Gud har ikke kaldet os til succes, men til at være tro dér, hvor han har sat os. Også i dag har vi mange muligheder for at "plante" og "vande" i tillid til Gud, der giver væksten.

I forrige weekend var 450 unge mennesker samlet på Mission23 på LMH og hørte kaldet til mission og til at leve som Jesu disciple i hverdagen. Hvad kan det ikke blive til, når Gud giver væksten?

FOTO: KENNETH BAEK MERRILD

STØT ARBEJDET MED AT GIVE HÅB TIL VERDENS FATTIGSTE

Nu er det igen blevet den tid på året, hvor hjælpeorganisationer sender breve ud med opfordring til at støtte nødlidende rundt i verden. Behovet er stort. Krig, katastrofer og hungersnød gør, at millioner af mennesker lider og har brug for vores hjælp.

I LM ønsker vi også at afhjælpe menneskers nød og give dem håb – både for fremtiden, men også række dem evangeliet og håbet om et evigt liv.

I 2024 styrker vi indsatsen ved at udsende tre nye missionærpar til Cambodja. Det koster, og vi har brug for ekstra mange gaver inden årets udgang.

Derfor har vi netop sendt et brev ud til alle vores givere, hvor vi fortæller om behovet.

Du kan også være med til at give håb! Støt LM's arbejde allerede i dag på dml.dk/stot.

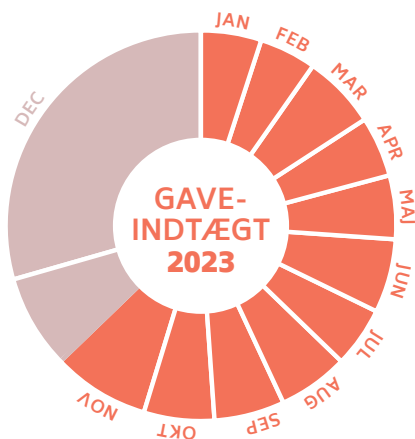

FOTO: PEXELS

KOM PÅ RETRÆTE I NATURSKØNNE SØNDERJYLLAND

Kunne du tænke dig at begynde fastetiden med at søge Gud i stilheden? Så er LM's nye retrætebud måske noget for dig. IM og LM i Sønderjylland inviterer til en fire-dages retræte 14.-18. februar 2024. Det foregår på Sundeved Centeret i naturskønne og historiske rammer tæt ved Dybbøl.

Retræten indrammes af to gudstjenester askeonsdag og søndag formiddag, som holdes i den til-

hørende kirke og er åbne for alle.

En stor del af retræten kommer til at foregå i stilhed, hvor man kan sidde for sig selv eller gå ture og finde alenetid med Gud.

Desuden er der undervisning og tilbud om pilgrimsvandring, ligesom der er mulighed for at få sjælesorg og åndelig vejledning.

Kontakt afdelingsmissionær Peter Nissen på pen@dml.dk eller 22406490 og hør nærmere.

**Vi skal som kristne ledere kon-
tinuerligt tænke i oplæring af
næste generation, også selvom
vi er i vores tjeneste i lang tid.**

HENRIK NYMANN ERIKSEN, I "GIV STAFETTEN VIDERE", DBI-POSTEN 6/2023

FOTO: BIRGITTE NIELSEN

PRIS TIL TVÆRKULTUREL BIBELCAFE I BORDING

Tværkulturelt Centeres aktivitetspris "Stjernestunder" gik til Bording Bibelcafe for flygtninge på Udrejsecenter Kærshovedgård. Prisen blev overrakt i forbindelse med TKC's efterårskonference i Fredens Kirke i København den 10.-12. november.

TKC uddeler hvert år aktivitetspri-

sen til et kirkeligt projekt, der gennem længere tid har skabt positiv kontakt mellem danskere, flygtninge og asylansøgere.

Tværkulturel konsulent Anna Lisbeth Sonne, der arbejder på Kærshovedgaard, fortæller, at prisen giver hende ny energi i arbejdet.

FOTO: KALA LAUTERBACH

25-ÅRS JUBILÆUM I HILLERØD FRIMENIGHED SØNDAG DEN 12. NOVEMBER FEJREDE HF, AT DET VAR 25 ÅR, SIDEN DE HOLDT DEN FØRSTE GUDSTJENESTE. DER VAR FORKYNDELSE FOR BÅDE BØRN OG VOKSNE, TILBAGEBLIK OG GAMLE BILLEDER, VISIONER, FROKOST OG MASSER AF KAGE.

FOTO: DORTHE HJORTH SCHMIDT

JULETRÆ TÆNDT PÅ SKØJTESØEN I AGERSKOV

Søndag den 26. november blev byens juletræ i Agerskov tændt med fakler, fællessang og suppe til alle.

Det fortæller Betweenkonsulent Dorte Hjørth Schmidt. Hendes mand stod som repræsentant for LM sammen med byens købmand for arrangementet. 250 mennesker var med i fællessangen.

TJENESTEDELING I HÅRD MODVIND

Det nyeste nummer af *Budskabet* tager fat i et meget omdiskuteret spørgsmål, nemlig tjenstedeling – det vil sige, at mænd og kvinder er kaldet til forskellige roller i hjem og menighed.

Hvordan kan denne praksis på nogen måde forsvares, og er tjenstedelingen overhovedet værd at forsvare eller fastholde?

MAN BEHØVER IKKE VÆRE EKSPERT FOR AT VÆRE EN GOD FORÆLDER

FORFATTERNE TIL NY BOG OM FORÆLDRESKAB VIL GERNE HJÆLPE FOLK TIL AT BLIVE GLADE FOR AT VÆRE DE FORÆLDRE, DE FAKTISK ER: "VI HAVDE TÅRNHØJE FORVENTNINGER TIL OS SELV SOM SMÅBØRNSFORÆLDRE, OG SET I BAKSPEJLET VAR DET EN UDMATTENDE KAMP."

TEKST MORTEN HOLGÅRD TYCHSEN FOTO PRIVAT, ARKIV

"Vi føler, at Gud har kaldet os til at skrive bogen, fordi der er brug for et kristent perspektiv på forældreskab," siger Lise og Frederik Berggren Smidt.

Der er et stigende krav til forældres involvering i deres børns liv.

Det var først, da deres børn var blevet så store, at de ikke længere holdt børnefødselsdag, at familiekonsulent Lise Berggren Smidt og hendes mand Frederik opdagede, hvor meget de havde knoklet, og hvor udmattende det havde været. For da børnene var mindre, skulle der både holdes fødselsdag for skolen eller børnehaven og for familien. Og så skulle de også gøre noget særligt, når børnenes venner kom forbi.

Lise og Frederik kalder selv de fødselsdage, de holdt for deres børn, for "et kæmpe set-up". Da det var allermest ambitiøst, var det med swimmingpool i køkkenet. I lydinfernoet fra de skrigende børn skulle de på samme tid agere livredder og legekammerat, alt imens de servicerede deres gæster.

De gjorde det for at give deres børn og deres venner den bedst mulige fødselsdagsfest.

"Men set i bakspejlet kunne vi have lavet meget mindre, og ungerne ville stadig have været lykkelige," erkender Lise.

Børnefødselsdagen står for dem som et eksempel på de tårnhøje forventninger, de havde til sig selv som forældre. Og fordi det var svært at vide, hvornår man havde gjort det godt nok, var det for dem en drænende kamp.

"Vi har kæmpet for at leve op til de

forventninger, vi har haft til os selv om at være sjove og spændende, men også formende grænsesættende og være til stede i vores børns liv. Det har været udmattende," fortæller Frederik, som sammen med sin kone har skrevet en bog til den overbelastede forælder.

BEHOV FOR VEJLEDNING I BÅDE PERU OG DANMARK

Ideen kom for godt tre år siden, da Lise og Frederik var i Peru, som missionærer for LM. Her holdt de blandt andet et kursus om forældreskab for de lokale peruanere.

"En kvinde kom efterfølgende til os og gav os en spontan krammer. Hun fortalte, at der var meget på kurset, hun aldrig havde hørt, og ville blot fortælle, hvor meget det havde betydet. Det viste os, at der faktisk var et behov for vejledning i forældreskab, og det fik os til at overveje, om der kunne være et lignende behov i Danmark."

"Vi ser, at mistrivsel hos danske børn er stigende, samtidig med at der er et stigende krav til forældres involvering i deres børns liv. Selv når du er på arbejde, skal du forholde dig til dine børn, når børnehaven sender dig billeder. Og du skal tjekke AULA flere gange om dagen.

DE GODE (NOK) FORÆLDRE

Lise og Frederik Berggren Smidt har skrevet bogen *De gode (nok) forældre* som et bidrag med et nådigt blik til det overbelastede forældreskab.

De har blandt andet brugt Reinholt Ruths personlighedstypeteori til at se på forældres forskellighed.

I deres bog tager de udgangspunkt i værdier som tid, tro og tryghed og bygger på en større dansk forældreundersøgelse samt en stor amerikansk undersøgelse om børns brug af sociale medier.

Bogen udkom den 2. november og kan købes på Lohse.dk.

Da Lise og Frederik var missionærer i Peru, holdt de blandt andet kurser om forældreskab for de lokale peruanere.

Der er noget aflastende i at vide, at vi ikke er børnenes eneste forældre. Vores børn har en anden forælder, en himmelsk far.

Oveni det er der hele tiden nye trends, man som forældre skal forholde sig til," fortæller Lise og uddyber:

"Den generation, som får børn i dag, tager næsten en ph.d. i forældreskab, inden de bliver forældre. De lytter til adskillige podcast for at være topforberedt og 100 procent orienterede omkring alle mulige detaljer. Men du behøver ikke at være ekspert for at være en god forælder. Vi mener faktisk, at Gud har lagt egenskaber ind i os til at være forældre, en evne til at tage os af de børn, vi får. Vi er simpelthen designet til det."

EN BOG TIL DET OVERBELASTEDE FORÆLDRESKAB

Med udgangspunkt i disse tanker satte de sig for at skrive en bog til tidens forældre, som kun-

ne bidrage med et nådigt blik til det overbelastede forældreskab.

Derfor kontaktede de forlaget Lohse og fortalte, at de gerne ville skrive en bog om det nådige forældreskab. Og de fik ja med det samme.

"Det kan lyde fromt, men vi føler, at Gud har kaldet os til at skrive bogen, fordi der er et behov for et kristent perspektiv på det her. Vi er hverken professorer, eksperter eller forskere, men vi har selv gennemlevet og gennemlidt et forældreskab og haft vores kristne tro med i det," forklarer Frederik.

"Der er samtidig noget aflastende i at vide, at vi ikke er børnenes eneste forældre. Vores børn har en anden forælder, en himmelsk far, som elsker dem og kender dem bedre, end vi nogensinde kommer til. Det er der en befrielse i," si-

^
Et led i at skrive bogen bestod for Lise og Frederik i at interviewe deres egne børn og tale med dem om deres barndom.

ger Frederik.

Samtidig må de to forfattere dog erkende, at de nok ikke har været så bevidste om at tage det nådige blik ind over deres eget forældreskab.

"Grunden til, at vi har løbet så stærkt, er nok, at vi har tænkt: det afhænger af os," fortæller Frederik.

TAK, FORDI DU ER MED I MIT FAR-TEAM

Alligevel har der været episoder i deres liv, hvor de er blevet opmærksomme på, hvad det betyder, at deres børn også har en forælder i himlen: I et fødselsdagskort til Frederik havde deres dengang 16-årige datter skrevet 'Tak, fordi du er med i mit far-team'.

"Jeg blev først lidt rystet over det, for det gjorde noget ved min selvforståelse: at fars pige kunne skrive, at jeg bare var en del af et team.

Men det endte med at blive en befriende tanke, at jeg ikke er eneansvarlig som far for min datter. For hun har en forælder, som har det store overblik over hendes liv. Der blev jeg lige opmærksom på det nådige blik," siger han.

Et led i at skrive bogen bestod i at interviewe deres egne børn og tale med dem om deres barndom. Og for Lise og Frederik har det været hældende at genbesøge deres tid som børnefamilie.

"Det var vigtigt for mig at få mulighed for at reflektere over den tid og rejse tilbage til mit forældreskab," siger Frederik.

De vil gerne opfordre andre forældre til at genbesøge den tid sammen som par.

"Når ens børn er flyttet hjemmefra, kan der godt blive stille ved middagsbordet. Men der har det været godt at gå ned ad 'memory lane' og få talt sammen om den tid," fortæller Lise. ■

>

"Som kristne er vi sat til at fortælle de gode nyheder - både om Jesus, men også om et mere retfærdigt samfund," siger Jesper Hansen.

VIL GERNE GØRE VERDEN TIL ET BEDRE STED

PÅ EN LEJRSKOLE I 9. KLASSE MØDTE JESPER HANSEN EVANGELIET OG HAR LIGE SIDEN VÆRET IVRIG EFTER AT FORTÆLLE ANDRE OM JESUS. I DAG ER HAN MISSIONÆR I CAMBODJA OG ARBEJDER FOR BEDRE UNDERVISNING OG LIGHED.

TEKST KARIN BORUP RAVNBORG FOTO JENS PETER REJKJÆR, PRIVAT

Da Jesper Hansen en nat som 15-årig sidder i et tog på vej hjem fra lejr tur i Norge, får han helt uventet et møde med Gud, der vender op og ned på hans liv.

"Jeg voksede op på den københavnske vestegn. Begge mine forældre var stærkt venstreorienterede, så tro og kristendom fyldte ingenting derhjemme. Jeg var hverken døbt eller konfirmeret, og da mine klassekammerater skulle konfirmeres, gjorde jeg grin med dem og kaldte dem svage – sagde noget med, at tro var opium for folket."

Men da han på vej hjem fra en skolerejse i 9. klasse klokken tre om natten sætter sig tilbage på sit sæde i toget – efter en diskussion med en af klassens lærere, der pludselig sidder og snakker med nogle af hans klassekammerater om den kristne tro – sker der pludselig noget overraskende.

"Lige dér fik jeg, hvad man kan kalde en om-

vendelsesoplevelse. Det er svært at forklare, men det gik fra, at jeg som erklæret ateist var overbevist om, at Gud ikke fandtes, til at have en dyb vished om, at Gud er til. Hvis jeg skal sætte ord på det i dag, tror jeg simpelthen, Helligånden kom over mig og erklærede, at Gud er virkelig."

Da Jesper kommer hjem, finder han en bibel på sine forældres boghylde og begynder at læse i den. Han er nysgerrig efter at vide, hvad Gud og kristendom er. I løbet af et par måneder læser han hele Bibelen igennem og det Nye Testamente endda flere gange. Gennem sin lærer får han kontakt til en ungdomsgruppe i Karlslunde Strandkirke, og i gymnasiet er han meget aktiv KFS'er og fyr og flamme efter at fortælle andre om Jesus.

FORTÆL DE GODE NYHEDER

I dag – 24 år senere – sidder han som missio-

Tre hold lærere er blevet videreuddannet, og et fjerde hold er på vej. Her ses Jesper sammen med et af holdene, der får overrakt beviser.

Jeg tror simpelthen, Helligånden kom over mig og erklærede, at Gud er virkelig.

nær på den anden side af jordkloden. Sammen med sin kone, Sara, og parrets to børn, Johanne på ti og Gustav, som snart fylder 14, har han siden 2021 været udsendt af Luthersk Mission til diakonalt hjælpearbejde i Cambodjas hovedstad, millionbyen Phnom Penh.

Sara er pædagog og arbejder i organisationen Daughters of Cambodia, der hjælper tidligere prostituerede. Jesper bruger sin uddannelse inden for undervisning og ledelse i en kristen NGO, Flame, der vil dygtiggøre lærere i en skole for børn fra slumkvartererne. Cambodja er et land med enorm fattigdom og voldsom social ulighed, og selvom Jesper ikke direkte er ude og evangelisere for mennesker, ser han sin opgave i landet som en vigtig del af missionsarbejdet.

”Som kristne er vi sat til at sprede evangeliet – fortælle de gode nyheder ind i den sammenhæng, vi er sat i. Det er nyheden om Jesus som vores personlige frelser, men for folk i Cambodja, som er et af verdens mest korrupte lande, er det også nyheden om et mere retfærdigt samfund. Som jeg ser det, har vi også et kald til at gøre verden til et bedre sted at være.”

FEDT AT REJSE SOM FAMILIE

Selve kaldet til at rejse ud som missionær stod ikke mejslet i sten og kom heller ikke til ham som nogen dyb, åndelig overbevisning, fortæller Jesper.

”Det startede egentlig, da vi var på barselsor-

FAMILIEN HANSEN

JESPER

39 år

Uddannet folkeskolelærer, har efterfølgende taget en cand.pæd. i pædagogisk sociologi og en master i IKT og læring.

Tidligere underviser på Københavns Professionshøjskole
Viceskoleleder i Køge Kommune

SARA

39 år

Uddannet pædagog

Tidligere børne- og familieleder i Karlslunde Strandkirke

GUSTAV

13 år

Går på syvende årgang på Hope International School.

Dyrker sport i sin fritid: spiller fodbold, basketball, hockey, floorball og løber.

JOHANNE

10 år

Går på femte årgang på Hope International School.

Laver kreative ting i sin fritid, dyrker sport (fodbold, løb, floorball og basket) og leger med sine venner.

^
Familiens første tid i Cambodja var præget af mange coronarestriktioner.

Det var nærmere en helt almindelig rejselyst, der fik os til at tage afsted, kombineret med det kald, vi altid har haft til, at det, vi har, skal vi ikke holde for os selv.

lov i Vietnam i seks uger med vores to børn – en fantastisk tur. Et halvt år efter rejste vi rundt med rygsæk i Cuba i fire uger og senere to måneder i Sydøstasien. Vi fandt ud af, at det var fedt at rejse, og at det fungerede godt for os som familie. Samtidig ønskede vi os et liv med lidt flere stimuli, end dem man får bag ligusterhækkene hjemme i Danmark.”

”Så det var nærmere en helt almindelig rejselyst, der fik os til at tage afsted, kombineret med det kald, vi altid har haft til, at det, vi har, skal vi ikke holde for os selv,” understreger han.

Derfor begyndte de over nogle år at kigge efter internationale jobs. I første omgang fik Jesper gennem Danmission en projektstilling på Zanzibar,

hvor familien var udsendt i ti måneder i 2016-17. Det gav blod på tanden, og nogle år senere førte samtaler med LM til, at parret i sommeren 2020 blev antaget som missionærer med udrejse til Cambodja året efter.

LOCKDOWN I PHNOM PENH

Herhjemme var coronaepidemien ved at være på vej ned, da Sara og Jesper og deres børn forberedte sig på at rejse, og det gav ikke anledning til bekymring. Men blot en uge inden den 1. marts 2021, hvor familien skulle flyve fra Danmark, lukkede corona alting ned i Cambodja.

Efter ankomst i lufthavnen i Phnom Penh skulle de først være i karantæne

i 14 dage på et hotel midt i byen. Her fra hotellets 14. etage, isoleret fra omverdenen i 35 graders varme, kunne de kigge ned på den kultur, som de i de næste fire år skulle være en del af. Lyde og lugte fra gaden mindede dem om en verden derude, som de endnu ikke havde mødt.

Desværre varede isolationen ikke kun de første 14 dage, men fortsatte, efter familien var flyttet til deres hjem. Skoler og butikker var lukket ned, og landets regering indførte stramme restriktioner og udgangsforbud efter klokken 20 om aftenen. Det betød, at Sara og Jesper ikke kunne begynde på arbejde og måtte lære sprog online. Gustav og Johanne kunne ikke komme

Jeg skal ikke være i Cambodja resten af mit liv. Derfor er det mit job at gøre mig undværlig så hurtigt som muligt.

i skole og måtte i næsten et år følge undervisning online på engelsk sammen med elever og lærere, de aldrig havde mødt ud over på skærmen.

"Vi kunne ikke komme til at lave det, vi var sendt ud til. Og midt i alt det stod vi som forældre med to børn, som vi kunne se, ikke trivedes. Vi vidste, at det var vores skyld, for det var os og ikke dem, der havde taget et aktivt valg om at flytte til Cambodja. Det var helt vanvittigt at være i, og indimellem måtte vi bare spørge hinanden: 'Hvad i alverden laver vi her?,' husker Jesper.

BRYDE DEN SOCIALE ARV

Heldigvis aftog restriktionerne gradvist, og børnene kunne langt om længe møde fysisk op i den internationale skole. De nød at være sammen med andre børn og fik hurtigt en travl hverdag med sport, fritidsaktiviteter og venner. Sara var engageret i Daughters, og Jesper skulle finde en indgangsvinkel til, hvordan han kunne støtte Flames lærere.

Flame tilbyder ekstra undervisning til byens fattigste børn, som supplement til den ringe og korte undervisning, de får i de offentlige skoler. Mange af børnenes forældre arbejder som skraldesamlere, hvor de finder plastik og metal på gaden, som de sælger for at overleve. I weekenden må børnene hjælpe forældrene med at samle skrald, så familien har penge nok til den kommende uge. Derfor vidste Jesper, at disse børn har brug for en kvalificeret undervisning,

så de kan få sig en uddannelse og ikke ender som skraldesamlere ligesom deres forældre.

"I noget tid kæmpede jeg med at finde ud af, hvad jeg skulle lave, for jeg syntes ikke, der var så mange af mine arbejdsopgaver, der gjorde den forskel, jeg havde håbet på. Det var tydeligt, at der var brug for at højne kvaliteten af undervisningen, men jeg kunne ikke lige finde den mest effektive metode," forklarer han.

I foråret 2022 fik han idéen til at lave en uddannelse, der giver de lokale lærere kompetencer på linje med dem, man har som lærer i den danske folkeskole. Den faglige viden har han fra sin egen videreuddannelse og erfaring i Danmark, hvor han har undervist lærere i pædagogiske fag.

"Jeg kan tydeligt huske, hvordan idéen opstod: jeg sad i en bil på vej til Siem Reap og fik den her indskydelse fra Gud. I løbet af de seks timer, køreturen varede, fik jeg faktisk mere eller mindre stykket hele strukturen på uddannelsen sammen."

275.000 KRONER FRA DANIDA

LM og Flame var helt med på idéen. De søgte om midler, og nogle måneder senere fik de 75.000 kroner fra Center for Kirkeligt Udviklingssamarbejde (CKU), som formidler Danidas penge til kirkelige organisationer. Pengene gik til at købe nogle af Flames lærere fri, så Jesper kunne give dem tre måneders fuldtids kvalitetsundervisning i, hvordan man underviser på en måde, så

^ På Flames centre lærer børnene kreativitet og innovation på en anden måde end i skolen.

eleverne får mest muligt udbytte.

Lærerne bliver bedre til at inddrage og udfordre eleverne, i stedet for at de passivt sidder og lytter, som er den mest udbredte måde at lære på i Cambodja. De lærer også noget om undervisningsdifferentiering, så ikke alle elever behøver at lære tingene på samme måde.

"Jeg kunne se, at det rykkede rigtig meget i stedet for de to-tre timers workshops, jeg havde haft tidligere. Når jeg var sammen med dem i længere tid, kunne jeg meget bedre arbejde med deres syn på børn og deres tilgang til undervisning."

Med en ny bevilling i foråret på 200.000 kroner har han fået mulighed for at fortsætte uddannelsen og har netop færdiggjort det tredje hold lærere.

"Det, der motiverer mig mest, er at se det bredere perspektiv. Jeg er ikke en enormt stor follower, der ligger vågen om natten over at tænke på al den elendighed, som børnene her vokser op under. Men med den her uddannelse mærker jeg, at jeg kan gøre en forskel. Jeg kan undervi-

se 20 lærere, der i løbet af det næste år vil have berøring med 350 elever – og om fem år 350 nye elever – og på den måde bliver det ret hurtigt multipliceret. Det er meget mere effektivt, end hvis jeg selv skulle undervise ti børn."

SER FØRST RESULTATET OM 15 ÅR

"I sidste ende er det børnene, der får glæde af den nye læreruddannelse. De lærer simpelthen mere end mange andre cambodjanske børn. De lærer at tænke selv, de lærer kreativitet og innovation på en anden måde end før," siger Jesper, der er bevidst om, at det ikke er noget, der kan ses her og nu.

"Det er et langsigtet projekt. Jeg kommer ikke til at se resultatet af min egen undervisning – det er det, vi forhåbentlig ser om 15 år, når de elever, der går i skole nu, skal ud at have et job."

Familien afslutter deres fireårige kontrakt med LM og rejser tilbage til Danmark i 2024. Derfor er Jesper i fuld gang med at overdrage arbejdet på lokale hænder. Tre af de studerende fra det første hold er oplært til at stå for en

▲
Jesper underviser Flames lærere i pædagogik, psykologi og didaktik.

del af undervisningen på dette hold og skal selv stå for hele undervisningen på det næste hold. Desuden er han i gang med at skrive to lærebøger til undervisningen af kommende studerende.

"Jeg skal ikke være i Cambodja resten af mit liv. Derfor er det mit job at gøre mig undværlig så hurtigt som muligt. Det har hele tiden været hensigten. Som missionsorganisation skal vi opbygge kapacitet og give de kompetencer, vi har, videre til cambodjanerne, så de selv kan føre arbejdet videre."

Hvad fremtiden bringer for familien Hansen, er delvist uvis.

"Tanken er, at vi skal hjem til Karlslunde. Vi har lovet vores børn, at vi bliver i Danmark, når vi er færdige med Cambodja – i hvert fald indtil de flytter hjemmefra. Om vi så kunne finde på at rejse ud igen? Ja, det kunne jeg da sagtens forestille mig," smiler Jesper. ■

STØT FLAMES ARBEJDE

Den kristne organisation *Flame* hjælper fattige børn i Phnom Penhs slumkvarterer til et bedre liv.

På Flames fire centre får børnene mulighed for ekstra skolegang og at gå til fodbold – og at møde voksne kristne, som med deres liv peger på Jesus.

Vil du hjælpe flere fattige børn i Phnom Penh til at få en uddannelse? Giv en gave til LM's arbejde på MobilePay 66288, mrk. "Flame".

MISSION23 SPRÆNGTE ALLE RAMMER

MED OVER 450 DELTAGERE MÅTTE MISSIONSKONFERENCE PÅ LMH MELDE ALT UDSOLGT. DE MANGE DELTAGERE SAMLEDE 68.000 IND TIL MISSION – LANGT MERE IND END DET FORVENTEDE.

TEKST KARIN BORUP RAVNBORG FOTO JOSVA JOSVA BENTIN RØNNE, PRIVAT

Luthersk Missions Højskole i Hillerød oplevede i weekenden den 17.-19. november en sand invasion af unge.

Foruden skolens egne elever og personale var mødesalen propfyldt med deltagere fra hele landet, som var samlet til missionskonferencen Mission23.

Det skabte også et helt naturligt pres på skolens rammer, fortæller forretningsfører Bent Enevoldsen.

"Da vi to uger inden nåede 400 eks-terne tilmeldte, måtte vi melde alt udsolgt. Jeg tror, det er første gang no-

gensinde, at det er sket."

DET PRAKTISKE FORLØB GODT

"Der er jo en positiv udfordring og dejligt, at så mange vil afsted på Mission og vil bruge deres weekend på at høre forkyndelse og blive tanket op," siger missionskonsulent og medarrangør Rebekka Zoll Landkildehus.

Selvom både højskolen og den nærliggende friskole Johannesskolen var fyldt helt op, var det hendes indtryk, at alt det praktiske forløb godt.

Hun glæder sig også over de mange gode snakke og deltagernes store interesse for mission.

Blandt andet har flere efterfølgende henvendt sig om en af de ledige volontørstillinger i Grønland, som LMU har opslået lige nu.

68.000 KRONER TIL MISSION

De unges store interesse for mission viste sig også ved, at der i alt blev indsamlet 68.000 kroner til LMU's missionsprojekt blandt studerende i Grønland.

Temaet for Mission23 var Roadtrip, og både bibeltimer og mange aktiviteter tog fat i forskellige vinkler af emnet.

Lørdag eftermiddag var der indsamlingsevent, inspireret af DR1's underholdningsprogram Versus, hvor deltagerne kunne dyste i at gætte vinderen i en række forskellige dueller.

Målet fra arrangørernes side var 40.000 kroner, fortæller Rebekka Zoll Landkildehus, der var imponeret over, at deltagerne også med deres giversind var med til at sprænge alle rammer. ■

DET SAGDE DELTAGERNE:

JOACHIM MUNCH:

For mig har det altid været en selvfølge at tage på Mission.

Jeg nyder at tage afsted og modtage undervisning med ord fra Gud, deltage i det hyggelige fællesskab med kristne fra hele landet og bede sammen for missionslandene.

Der var rigtig meget god forkyndelse om, hvordan vores liv er som et roadtrip, hvor endestationen er den nye jord. En ting, jeg specielt tog med, er, at vi er blevet samlet op af Jesus på vejen mod den nye jord og samtidig opfordringen til at samle andre op, der endnu ikke er med.

KLARA LUND:

Jeg var på Mission for at udvide mit kristne fællesskab, og så var lejren på LMH, så det gjorde, at man kun kunne forvente en god forkyndelse.

Noget af det, jeg fik med, var en kæmpe oplevelse. Jeg hørte om, hvordan vi i praksis kan drive mission, og så blev jeg fyldt med Jesus.

MATHIAS SLOT PEDERSEN:

Jeg var på Mission for at blive fyldt op åndeligt og for at være sammen med en masse gode mennesker.

Og så er det også bare blevet en god tradition at skulle afsted.

Jeg har taget meget godt med fra Mission. Noget, der står klar, er, at jeg er blevet opdateret på LM's internationale arbejde og er blevet klogere på kaldet, både ude i verden såvel som personligt.

HJERTET BANKEDE I TAKNEMMELIGHED

TIDLIGERE MISSIONÆRER I ETIOPIEN VAR TILBAGE PÅ JUBILÆUMSBESØG EFTER MANGE ÅR. DE ER MEGET OPMUNTREDE OVER DEN FREMGANG, DER HAR VÆRET I ANTALLET AF KRISTNE.

TEKST KAJA LAUTERBACH FOTO PRIVAT

Kirsten og Lindvig Osmundsen var missionærer for LM i Etiopien fra 1978-1991. Sammen med fire andre tidligere missionærer var de i landet fra den 23. oktober til den 13. november for at deltage i 50-års jubilæet for missionsarbejdet i Arba Minch. Desuden var de også med til kirkens fejring i Hawassa af, at det er 75 år siden Norsk Luthersk Misjonssamband begyndte at arbejde i Sydetiopien.

Turen til Galta fandt sted mellem de to fejring.

Da parret var missionærer i Etiopien, var der kun én menighed i Arba Minch med omkring 200 mennesker. Nu er der 17 menigheder, og de har lige bygget en ny stor kirke med plads til

5.000 mennesker. Her blev jubilæumsfejringen holdt lørdag den 28. oktober og med festgudstjeneste om søndagen, fortæller Kirsten.

”Det blev til mange omfavnelser. Øjnene blev våde, og hjertet bankede i taknemmelighed over alt det, Gud har gjort i dette område af Etiopien,” siger hun.

Glæden var også i højsædet ved NLM's jubilæumsfest i Hawassa den 4.-5. oktober.

Også her oplevede Lindvig Osmundsen, hvordan kirken var vokset, og lederen for menigheden i Hawassa takkede dem for at have plantet de første frø.

”Men det er Gud, der har givet væksten,” slog han fast. ■

Kirsten og Lindvig Osmundsen med Rise Eskildsen mellem sig på trappen ind til kirken i Galta i Sydetiopien.

Mennesker strømmer til kirken i Galta, hvor der er plads til 500. Men ofte er den så fuld, at mange må sidde udenfor.

Det var helt fantastisk og virkelig glædeligt at se det liv, der var i kirken.

I begyndelsen af november var det tidligere missionærpar Kirsten og Lindvig Osmundsen efter 40 år på besøg i Galta i Sydetiopien, hvor de boede og arbejdede i fire år.

”Da vi kom til Galta i 1980, var der ingen menighed. Ved den første gudstjeneste var vi syv: vores familie og så tre ansatte. I dag er der over 500 hver søndag, og kirken er så fuld, at halvdelen

sidder udenfor,” siger Lindvig.

”Der var kun danske missionærer i Galta i ti år, så væksten i distriktet, hvor der nu er 60 menigheder, er et vidnesbyrd om det solide arbejde, kirken selv gør.”

Lindvigs stemme er varm, når han fortæller om kirkens vækst og store arbejde, men også fuld af smerte, når han peger på det store behov, der er for

oplæring og hjælp til at blive bedre bibelsk funderet.

Det hus, familien Osmundsen boede i, er nu et menighedshus. Lindvig fortæller, at der er sat flere skillevægge og døre op, så der er et rum til hvert af de syv sangkor i kirken. Her samles de til bibelstudie og bøn, og mange unge mennesker mødes til morgenbøn inden skoletid.

Marie Ammitzbøll var missionær i Etiopien i 37 år fra 1975-2012. De sidste 15 år var hun i Omo Rate helt mod syd i landet, hvor hun var engageret i sundhedsarbejde.

En af de helt store oplevelser for Marie var, da nogle medarbejdere fortalte hende om den store vækst i antallet af kristne og menigheder i området.

Da jeg kom til Omo Rate i 1997, var der kun få kristne i Omo Rate by. Nu er der ti forskellige menigheder med mange kristne, og i hele Woito-dalen, som Omo Rate ligger i, er der 15-20 steder, hvor flere tusind kristne samles.

De tidligere missionærer Hanna Rasmussen og Marie Ammitzbøll sammen med medarbejdere i Omo Rate.

Fantastisk at se den vækst, Gud har givet i Etiopien

TIDLIGERE MISSIONÆR BENT OLSEN OPLEVEDE ET AF SIT LIVS HØJDEPUNKTER, DA HAN FOR NYLIG VAR TILBAGE I GERESSE OG PRÆDIKEDE FOR FLERE TUSINDE MENNESKER.

TEKST KARIN BORUP RAVNBORG FOTO BENT OLSEN, ARKIV

I 1980'erne stod Bent Olsen i det sydlige Etiopien som missionær og prædikede foran menigheden i Geresse. Den 10. oktober – godt 40 år senere – stod han på omtrent det samme sted og prædikede foran flere tusinde tilhørere, som sad sammen i tætte rækker på græsskråningen foran kirken.

Anledningen var en festlig indvielse af, at Geresse nu er blevet hoved-

sæde for en ny synode i den lutherske Mekane Yesus Kirken i Etiopien – det, der svarer til et stoft i den danske folkekirke. Sammen med LM's generalsekretær var han inviteret til den officielle indvielse dagen før med deltagelse af en lang række prominente gæster. Ved en festgudstjeneste i kirken blev den første synodeledelse valgt, hvorefter snoren blev klippet over til den ny-

opførte administrationsbygning under bøn, skriftlæsning og glædessang.

FOLKEFEST I GERESSE

Dagen efter var der igen stor fest, denne gang med en åben invitation til alle synodens menigheder. Her deltog omkring 2.000 mennesker. De var samlet på en åben plads uden for kirken, hvor der var sat kæmpe højttalere op, så alle

Flere tusinde deltog i indvielsen af synoden i Geresse.

kunne høre talerne og synge med på lovsangen. Bent Olsen, der ud over at have været missionsnær i området også har været missionskonsulent for LM, var blevet bedt om at prædike for den store forsamling.

”For mig personligt var det nok højdepunktet at få lov til at stå dér og prædike foran alle de mennesker.”

Han fortæller, at det dog måtte foregå på engelsk med tolkning, da hans sprogkundskaber på amharisk efter eget udsagn var blevet lidt rustne.

”Jeg nåede at gøre mig mange tanker – tanker, der gik tilbage til den tid, vi var udsendt, hvor de kristne var under pres fra det kommunistiske styre. Og så sammenligningen til nu, hvor det var muligt at samle så mange mennesker. Det er fantastisk at se den enorme kirkevækst, Gud har givet derude.”

Da Bent Olsen og hans kone, Mary, var udsendt fra 1981-1991, var der omkring 55 menigheder i området. I dag tæller den nye synode 113.000 medlemmer, 152 menigheder og 84 mødepladser, hvor man forkynnder evangeliet for folk, der endnu ikke har mødt den kristne tro.

GENSYN MED GAMLE BEKENDTE

For Bent Olsen var det også stort at møde venner og medarbejdere fra missionærtiden og noget, han havde set meget frem til. Det blev til mange hjertelige hilsner og varme håndtryk.

”Jeg snakkede en del med den nye synodepræsident, Ketema Kamile. Da jeg var derude som missionær, var han kun en stor teenager, som jeg husker svagt. Nu er han midt i 50'erne og har en teologisk uddannelse og ledelseserfaring i kirken – efter mit skøn en god, åndelig mand.”

Han glæder sig over, at han med sit besøg fik mulighed for at deltage i festlighederne og på den måde vise de etiopiske kristne LM's opbakning og støtte.

”Det var tydeligt at mærke, at det betød rigtig meget for dem, at vi var med som gæster fra Danmark. Også for dem, der ikke kendte mig fra dengang. Det er et udtryk for, hvor meget LM's arbejde derude har betydet og stadig betyder for dem. Det var en stor ære, at vi var kommet derud på besøg – et synligt bevis på LM's fortsatte omsorg og kærlighed til etiopierne.” ■

LM'S HISTORIE I ETIOPIEN

En lille menighed i Geresse i 1970'erne.

1970

Luthersk Mission begyndte missionsarbejde i Etiopien i samarbejde med Mekane Yesus Kirken, primært blandt marginaliserede folkegrupper i Sydvest-Etiopien.

2018

Den sidste LM-missionær i Etiopien stoppede, men LM støtter fortsat kirken med et årligt økonomisk tilskud samt med udsendelse af korttids-undervisere.

Mekane Yesus Kirken er i dag den største lutherske kirke i verden med 12 millioner medlemmer. Kirken er opdelt i 41 synoder, hvoraf Geresse er den nyeste.

Det er tydeligt, hvor meget LM's arbejde derude har betydet og stadig betyder for dem.

BENT OLSEN, TIDLIGERE MISSIONÆR OG MISSIONSKONSULENT

TEMA:
BARM-
HJERTIGHED

Barmhjertighed er ikke et ord, vi ofte bruger i det danske sprog. Men det er et smukt ord med en dejlig, varm klang. Og det er et centralt og meningstungt ord i Bibelen.

Men hvad betyder ordet barmhjertighed i grunden?

Læs her på temasiderne om, hvordan vi som Jesu disciple på en konkret måde kan vise barmhjertighed mod andre. Om barmhjertighed på afveje, når ordet bruges til at forsvare handlinger, som ikke er barmhjertige. Og ikke mindst om, hvad det betyder, at Gud er barmhjertig.

Her handler det bare om at have et varmt hjerte og villige hænder

KIRKERNES SOCIALE ARBEJDE I SILKEBORG DELER OVERSKUDSMAD UD SOM FÆRDIGE MÅLTIDER TIL UDSATTE FAMILIER. "DET GØR EN MÆRKBAR FORSKEL FOR DEM," FORTÆLLER PROJEKTLEDER FRA KIRKEN VED SØERNE.

TEKST KARIN BORUP RAVNBORG FOTO CHARLOTTE VINThER RASMUSSEN

"Tak for mad. I har bare reddet min dag."

Sådan lyder det ofte, når teamet af uddelere i det kirkelige projekt Maddeling kommer forbi med et måltid aftensmad til udsatte i Silkeborg. Det kan være til en enlig mor med diagnosebørn, der kæmper for at få hverdagen til at hænge sammen. Eller familier, som lider af sygdom eller store økonomiske problemer.

"For dem alle gør det en mærkbar forskel at få en portion skøn tilberedt mad ind ad døren, når de selv er på overarbejde med at klare livets udfordringer. Dertil kommer mødet med et venligt medmenneske," fortæller Charlotte Vinther Rasmussen, der er frivillig leder af projektet.

STOR SØGNING PÅ AT FÅ MAD

Projekt Maddeling startede i 2015 som en arbejdsgrænse under Kirkernes Socia-

le Arbejde i Silkeborg, der er et diakonalt samarbejde mellem byens kirker og menigheder – herunder LM's frimenighed Kirken ved Søerne, som Charlotte og hendes mand, Thomas, er medlemmer af.

Det begyndte med en kontakt til byens sportsklubber SIF, BSH og Voel KFUM. Klubberne giver overskudsmad fra de sponsormiddage, som bliver holdt i forbindelse med deres hjemmekampe. Teams af frivillige sørger for at pakke og uddele overskudsmaden gratis til udsatte familier og enlige, som Kirkernes Sociale Arbejde har fået kontakt til gennem visitation fra kommunen.

Og der er stor søgning om at få mad, da stadig flere mennesker i dag er udfordret, siger Charlotte, der i adskillige år har været med til uddelingen af overskudsmad.

Sidste sommer meldte hun og Tho-

mas sig som ulønnede projektledere. De er et lille team fra kirken, som hjælper med koordinering af maduddeling på tværs af de forskellige teams fra de lokale menigheder. Ud fra Kirken ved Søerne er der tre teamledere og for tiden 20-25 frivillige hjælpere.

På deres liste har de 17 adresser på familier, som de jævnligt kører ud til med mad – af og til flere gange om ugen, nogle gange går der lidt længere tid imellem, afhængig af hvornår kampene ligger.

GØR ONDT I INDERST I HJERTET

"Indimellem må jeg da indrømme, at jeg har mere lyst til at blive siddende hjemme i sofaen i stedet for at skulle afsted og dele mad ud," erkender Charlotte, da uddelingen ofte foregår på nogle lidt "skæve" tidspunkter, for eksempel midt i spisetiden.

"Men når man så ringer på døren, og

>

Overskudsmaden bringes ud i papirposer for at spare på emballage. Fordelen ved det er, at man kan skrive en lille hilsen på posen: "Velbekomme" eller "Hav en god dag." Nogle gange uddeles julemagasinet 24:12 eller en invitation til et kirkeligt arrangement.

et lille barn i underbukser lukker op, mens moderen i baggrunden kæmper sig op fra sofaen, mærker man, hvor meget mening det giver med den hjælp, vi kommer med. Det gør ondt ind i det inderste af hjertet at se, at der er nogen, der har det så svært."

Hendes motivation for at hjælpe er ønsket om at række Guds kærlighed videre til andre.

"Jeg møder selv den kærlighed. Hvorfor skal jeg sidde på kirkebænken og høre, at Gud elsker mig, hvis jeg ikke giver det videre?" spørger hun.

Desuden oplever hun, at det gør noget godt for menigheden at hjælpe andre.

"Nogle synes måske ikke, de rigtig duer til noget i kirkens arbejde – det kan godt være, de ikke kan spille klaver eller holde en andagt, men de kan godt køre ud med mad. Her handler det bare om at have et varmt hjerte og villige hænder." ■

>>

Hvorfor skal jeg sidde på kirkebænken og høre, at Gud elsker mig, hvis jeg ikke giver det videre?

BARMHJERTIGHEDSDRAB – ET MISVISENDE UDTRYK

DET KAN IKKE VÆRE BARMHJERTIGT AT BEHANDLE ANDRE, SOM OM DE VAR BEDRE STILLET, HVIS DE VAR DØDE, MENER KRISTINA KRISTENSEN, SOM ER UNGDOMSSEKRETÆR I RETTEN TIL LIV.

TEKST MORTEN HOLGÅRD TYCHSEN FOTO PRIVAT, FREEPIK

Spørgsmål om abort og aktiv dødshjælp bliver for tiden debatteret i Danmark. Aktiv dødshjælp kaldes nogle gange for "barmhjertighedsdrab". Og nogle argumenterer også for abort ud fra et tilsvarende barmhjertighedsprincip.

Kristina Kristensen fra Esbjerg er ungdomssekretær i organisationen Retten til liv, som blandt andet kæmper imod dansk lovgivning, der tillader abort. Hun mener ikke, det nogensinde kan være barmhjertigt at slå et andet menneske ihjel. Selvom hun mener, at abort skal være tilladt i de tilfælde, hvor moderens liv er i fare, kan abort eller aktiv dødshjælp aldrig være et udtryk for barmhjertighed.

DRAB I BARMHJERTIGHEDENS NAVN

"Man kan ikke drage omsorg for nogen ved at behandle dem, som om de var bedre stillet, hvis de var døde," påpeger hun. Det gælder både i spørgsmålet om abort og aktiv dødshjælp.

Ifølge Kristina Kristensen får de fleste en abort for deres egen skyld og ikke for fostrets skyld. Men det kan være nemmere at sige, at man gør det i barmhjertighedens navn, eller fordi man af den ene eller anden grund ikke kan love barnet en ordentlig tilværelse.

"Jeg forstår, nogle får en abort af sympati for barnet, hvis det for eksempel er sygt. Men sympati gør det ikke okay at slå ihjel. Vi slår heller

➤ "Vi bør hellere hjælpe end slå ihjel," siger Kristina Kristensen.

ikke stofmisbrugere, handicappede eller sygdomsramte ihjel, fordi vi har sympati med den. Vi hjælper dem, så godt vi kan. For de har lige så stor værdi, som alle os andre," siger hun.

BARMHJERTIGHED ER UDTRYK FOR HÅB

Det er nærliggende at tro, at det er barmhjertigt at skåne andre. Men at skåne nogen for lidelse er en ikke en fyldestgørende definition på barmhjertighed, mener Kristina. For barmhjertighed har nemlig i høj grad med håb at gøre, påpeger hun.

Sympati gør det ikke okay at slå ihjel.

"Som den barmhjertige samaritaner må vi vælge at håbe. Håbe, at et menneske kan få det bedre, få en fremtid. Og håbe, at vi kan gøre en forskel gennem omsorg," siger Kristina Kristensen.

Abortmodstandere som Kristina bliver ofte selv beskyldt for at være onde og ubarmhjertige.

"Mange tror, at vi hellere vil have, at en kvinde eller et fremtidigt barn lider, end at 'en klump celler dør'. Og selvom mange tror det, bunder modstanden mod abort ikke bare i et religiøst argument. For sagen er, at et foster rent biologisk er et menneskeliv fra undfangelsen. Og uanset hvad, må vi ikke slå ihjel. Vi bør hellere hjælpe end slå ihjel," siger hun.

I stedet for at bilde os ind at det er barmhjertigt eller næstekærligt at tage et andet liv, mener Kristina Kristensen, at vi som samfund bør skabe bedre vilkår for dem, som lever med handicap eller sygdom.

HUSK PÅ, AT ABORTTILHÆNGERE ER SYMPATISKE MENNESKER

Kristina Kristensen har selv været for abort.

"Jeg har selv haft det synspunkt, at et foster bare er en klump celler på linje med for eksempel hudceller, som et menneske konstant taber. Så argumenter for abort bygger ofte på en helt

Nogle vil mene, at det er en barmhjertighedsgerning at afslutte et menneskes liv, hvis det er fyldt med lidelse.

forkert opfattelse af, hvad et foster er."

Når folk opfatter abortmodstandere som kyniske og det modsatte af barmhjertige, skal man huske at gå ind i samtalerne om abort med store ører – og ikke bare gå ind i samtalen for at vinde diskussionen.

"I Retten til liv går vi meget op i at lytte for at forstå og ikke bare for at svare og pege fingre. Og så er det vigtigt at huske, at aborttoilhængere er sympatiske mennesker, som står for det, de gør, dels på grund af uvidenhed, men også fordi de tror, de skåner andre for lidelse." ■

Barmhjertighed betyder, at man får noget i tilgift – uden at have fortjent det, siger Philip Sode, der har studeret det hebraiske ords betydning.

DET ER GUD, DER DEFINERER, HVAD BARMHJERTIGHED ER

DET HEBRAISKE ORDS BETYDNING DÆKKER OVER BÅDE BARMHJERTIGHED, KÆRLIGHED, TROSKAB OG NÅDE, OG DET ER ALT SAMMEN NOGET, VI FÅR UFORTJENT.

TEKST KAJA LAUTERBACH FOTO ANDREW MOCA

"Herren er en barmhjertig og nådig Gud, sen til vrede og rig på troskab."

Den beskrivelse af Gud går igen i Det gamle Testamente, men hvad betyder det egentlig, at Gud er barmhjertig?

Philip Sode har boet mange år i Israel og har et indgående kendskab til bibelsk hebraisk. Han forklarer, at det hebraiske ord *chesed*, der ligger bag, har en meget bred betydning, der dækker både barmhjertighed, kærlighed, troskab og nåde.

Begrebet er svært at oversætte, og der er forskellige nuancer i bibeloversættelserne. For eksempel har man i den danske oversættelse fra 1992 valgt ordet trofasthed i Salme 136, hvor der står kærlighed og barmhjertighed i andre oversættelser.

"En væsentlig del af betydningen er, at det er noget, man får i tilgift – uden at have fortjent det. Og der skal være to

parter: en giver og en modtager," siger Philip og henviser til Guds pagter op gennem bibelhistorien.

"Guds pagter var ensidige. Han kom til Abraham og sagde: 'Jeg lover dig ...', og det eneste, Abraham skulle gøre, var at tage imod eller afslå."

Philip peger på, at det ikke kun var på GT's tid, at Gud indgik den slags pagter, hvor han gav det hele.

"Det samme gør Gud med os mennesker i dag. I sin barmhjertighed gav Gud os liv og frelse, da Jesus døde på korset, og det vi skal gøre, er at tage imod det," siger han.

UDRYDDELSEN AF DET ONDE ER OGSÅ GUDS BARMHJERTIGHED

Philip forklarer, at da Gud åbenbarede sig for mennesker, blev hele verden forandret.

"Konceptet, at der kun er én Gud, var

helt ny i mellemøstlig sammenhæng. De folk, der boede i Kana'ans land, da israelitterne kom fra Egypten, dyrkede mange afguder, og Gud siger, at det er ondt. Derfor skulle de fjernes," siger han.

"Vi mennesker har det svært med, at Gud siger, at det onde skal udryddes, fordi vi er kaldet til at være nådige mod vores medmennesker."

Han tilføjer, at udryddelsen af det onde også er en side af Guds barmhjertighed. Det betyder nemlig både, at Gud vil bevare sit folk fra det onde, og at Djævelen ikke får lov til at gøre verden helt ond, før Gud siger: 'Nu er verden din'.

Philip slår fast, at det er Gud, der definerer, hvad der er godt og ondt, og at han siger det klart i sit ord.

"Hans definition er sort-hvid, og der er ikke meget plads til at være enige om at være uenige, sådan som menne-

sker ofte er i dag. Når det gælder Gud, skal man vælge mellem ham og fjenden.”

VI MÅ GERNE STILLE SPØRGSMÅL TIL GUD

Det kan være svært at acceptere de store omkostninger, som det onde i verden ofte medfører. Den følelse kender Philip, og han opfordrer til at gøre som Job, nemlig sætte ord på sin tvivl og stille spørgsmål til Gud.

”Fordi Job stolede på Gud, fik han lov at gøre det. Han fik imidlertid aldrig svar, men Gud lod ham forstå, at livet er en gave,” siger han.

”Alt, hvad Job havde – og alt, hvad vi har – skyldes Guds barmhjertighed. Hverken han eller vi har fortjent noget af det, vi har.”

Selvom man ikke kan fortjene sig til Guds barmhjertighed, forpligter den, mener Philip.

”Den skal gives videre til andre mennesker. Man kan altid diskutere, hvor meget og hvordan jeg som modtager skal gøre, men vi kristne er kaldet til at være et lys for folkene (Es 42,6, ApG 13,47).” ■

BENT ENEVOLDSEN

FORRETNINGSFØRER PÅ LMH

BE@LMH.DK

GIV NABOEN EN HJÆLPENDE HÅND

Matt 9,13: ”Barmhjertighed ønsker jeg, ikke slagtoffer.”

Jesus kaldte dengang sine disciple til at udøve barmhjertighed – og det gør han stadig i dag. For Jesus var det vigtigt at omgås alle slags mennesker – også dem, som samfundet ikke satte så stor pris på: ”tolderne og synderne”, som de ofte benævnes. For Jesus var det naturligt at spise sammen med dem, at vise dem den respekt, som et måltidsfællesskab er.

Jesus prioriterede mange gange at bruge tid med dem, som andre ikke anså som passende at omgås. Også selvom det bedre borgerskab – farisæerne – gentagne gange talte imod det. Men for Jesus var det vigtigt. For ham var og er der nemlig ingen personsanseelse.

Hvad vil Jesus mon vise os med det i 2023? At vi skal være barmhjertige!

Giv naboen en hjælpende hånd! Trøst den, som er ked af det! Vær gæstfri! Gå den ekstra mil, når din næste har brug for det! Vær gavmild! Og gør det alt sammen uden at skele til, hvem du gør det imod, og gør det uden bagtanke eller forventning om at få noget tilsvarende igen.

Det kaldte Jesus sine disciple til, da han gik her på jorden – og det kalder han dig og mig til at gøre i dagens Danmark i 2023.

Prøv det! – og se om ikke velsignelsen følger med!

Læs siderne sammen i familien!

Bibel, blyanter og barmhjertighed

Vi vil gerne inspirere jer til at læse sammen i Bibelen om barmhjertighed.

Find bibler og blyanter frem og læs beretningen i Lukasevangeliet kapitel 10 vers 25-37. Sig Gud tak for det, I har læst, og bed ham om hjælp til at forstå det med hjertet.

I lignelsen om den barmhjertige samaritaner vil Jesus fortælle os, hvordan vi skal vise barmhjertighed. Men mon ikke han også ønsker at vise os, hvordan han selv er barmhjertig over for os?

Find steder i slutningen af lignelsen, hvor samaritanerens handlinger kunne pege på Jesus. Lav en streg hen til Jesus-silhuetten. Lav derefter en streg hen til den anden silhuet og tal om: Hvordan er Jesus et forbillede for os? Hvad vil han, at vi skal gøre?

Vi har fundet tre steder i begyndelsen af teksten. Kan I finde flere?

Men en samaritaner,
som var på rejse, kom hen til ham,
og han fik medynk med ham, da han så
ham.

Han gik hen og hældte olie og vin i hans sår og forbandt dem, løftede ham op på sit ridedyr og bragte ham til et herberg og sørgede for ham.

Næste dag tog han to denarer frem, gav værten dem og sagde: Sørg for ham, og hvad mere du lægger ud, vil jeg betale dig, når jeg kommer tilbage.

Hvem af disse tre synes du var en næste for ham, der faldt i røvernes hænder? Den lovkyndige svarede:

Han, som viste ham barmhjertighed. Og Jesus sagde: Gå du hen og gør ligeså!

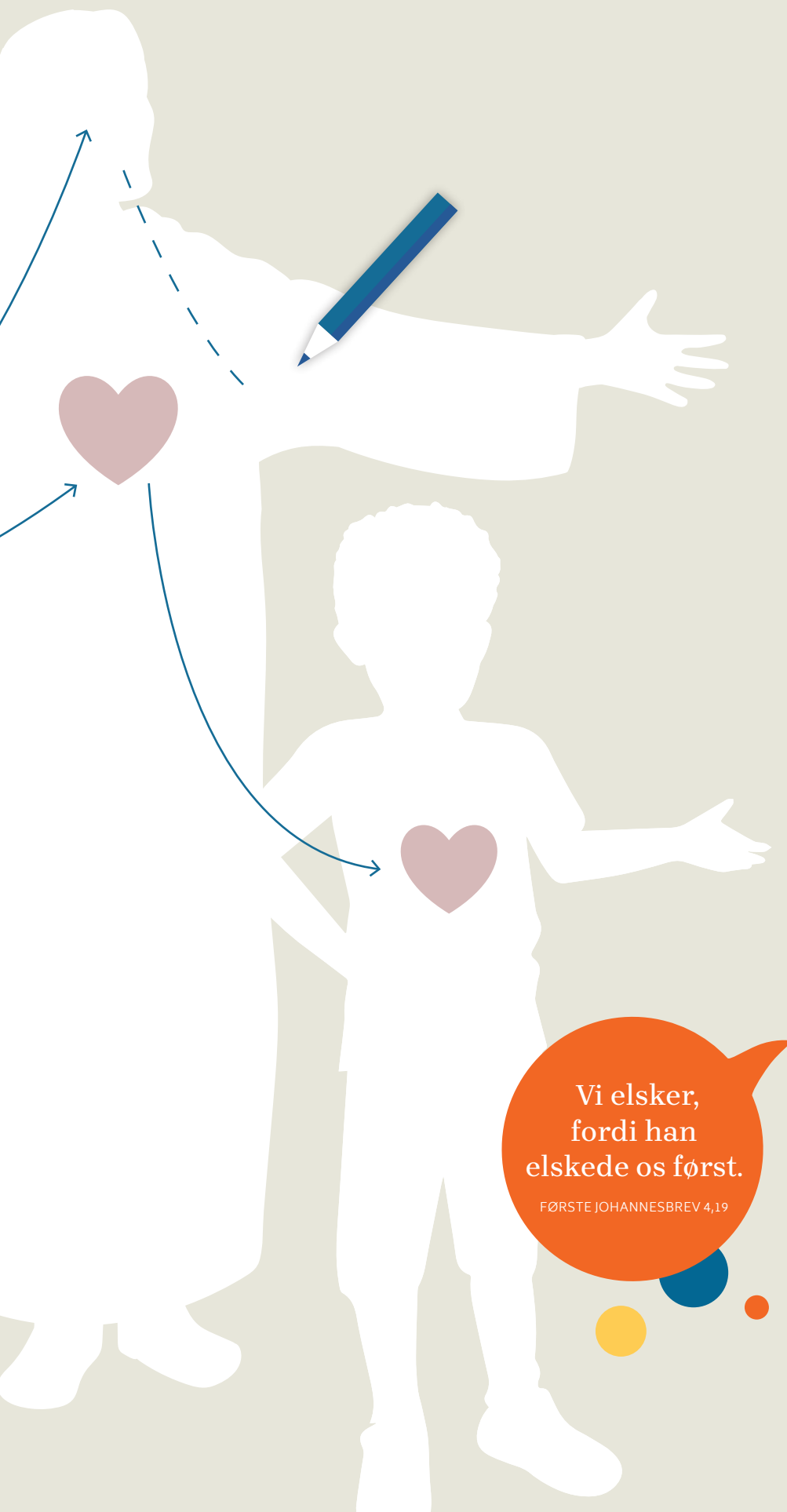
LUKASEVANGELIET 10,33-37

LÆS BIBELEN SAMMEN

Prøv Hæng ud med Gud.

Det er et hæfte, der udkommer tre gange om året. Det inspirerer familier med børn (primært) i alderen 8-13 år til at gå på opdagelse i Bibelen sammen.

Vi elsker,
fordi han
elskede os først.

FØRSTE JOHANNESBREV 4,19

VIDSTE DU?

BARMHJERTIGHED

er kærlighed, der handler. Det er et ord, som Gud bruger i Bibelen til at forklare, hvordan han er over for os mennesker. Og Gud vil, at vi også skal være barmhjertige over for andre.

Barmhjertighed handler om hjertet. Tænk på et lille barn, som finder ro i mors ellers fars favn og dér mærker mors eller fars hjerte slå. Sådan kan vi finde ro ved Guds hjerte, når han løfter os op til sig.

SAMARITANERNE

var nogle, jøderne ikke kunne lide. Det var en befolkningsgruppe med jødiske rødder, men som ikke troede på Gud på helt samme måde som jøderne.

Det var voldsomt provokerende for jøderne, når Jesus her lader en samaritaner hjælpe en tilskadekommen jøde.

MEDYNK

lyder måske lidt negativt i vores ører – som om den anden er lidt ynkelig.

Men når samaritaneren fik medynk med den hårdt sårede mand, er det meget positivt. Han følte med ham, havde medlidenhed med ham. Man kan sige, at den sårede mands smerte også blev samaritanerens smerte.

OLIE OG VIN I SÅRET

Et urent sår, fuldt af bakterier, var farligt. I varme lande kunne urene sår faktisk hurtigt blive livsfarlige. Derfor var det vigtigt at få rensset dem med noget, der var helt rent. Her var vin og olie perfekt – og noget, nogle havde lige ved hånden.

Betlehem forbyder juleudsmykning i solidaritet med Hamas-martyrer

DET MUSLIMSK DOMINEREDE BYSTYRE I JESU FØDEBY HAR PÅBUDT, AT AL UDSDMYKNING MED SAMMENHÆNG TIL DEN KRISTNE JULEFEJRING BLIVER FJERNET.

TEKST ROLF W. JØRGENSEN FOTO PEXELS.COM/SAMEEH KARRAM

^ Myndighederne i Betlehem har påbudt, at der ikke må være juleudsmykning i byen i år.

Myndighederne i Betlehem har varslet, at den juleudsmykning, som har været permanent i byen gennem adskillige år, skal fjernes. Desuden forbydes al festlig fremtræden vedrørende kristen jul. Begrundelsen er ifølge avisen *Jerusalem Post*, at bystyret ønsker at ære Hamas-martyrer, og at myndighederne finder det upassende med fejring, mens der er kampe i Gaza. Bønner og religiøse ceremonier må dog

fortsat foregå.

Julemåneden har i årevis tiltrukket store mængder turister til byen, men uden de traditionelt stort anlagte fejring og begivenheder går byen også glip af store indtægter.

En kommentator på det konservative, amerikanske newssite *Townhall* ser det imidlertid som et angreb på kristendommen, fordi kristne på Vestbredden, hvor Betlehem ligger, gennem de senere år er blevet diskrimineret og forfulgt. For eksempel er First Baptist Church med cirka 300 medlemmer blevet bombet hele 14 gange.

I 1995, hvor byen kom under det palæstinske selvstyre, var cirka 80 procent af befolkningen kristne. I dag er tallet nærmere ti procent. En del af den tilbagegang skyldes dog lavere fødselsrater blandt kristne end muslimer, og at mange kristne er rejst væk.

TØR DE KRISTNE SIGE FRA?

Patriarker og ledere af kirkerne i Jerusalem og andre steder på Vestbredden har, ifølge *Kristelig Dagblad*, opfordret til at afstå fra alle unødvendige festlige aktiviteter i sympati med dem, der lider under den nuværende krig i Gaza, og i stedet bede for fred og retfærdighed. Den balancerede formulering kan imidlertid dække over en frygt for repressalier.

Det mener det stærkt islamkritiske nyhedsmedie *jihadwatch.org*, som skriver:

”Enhver kristen, som dristede sig til at gå imod denne politik om ikke at tillade kristen udsmykning, ville stå ansigt til ansigt med de lokale Hamas-sympatisørers vrede; de kristne forholder sig derfor stille.” ■

^
Raymond Ibrahim frygter, at menneskets værdi bliver forringet, hvis kristendommen bliver udryddet i mange lande.

Vesten risikerer at ende med hedenske værdier

VESTLIGE REGERINGER GØR FOR LIDT FOR AT DÆMME OP MOD DEN VOKSENDE KRISTENDOMSFØLFØLGELSE I HELE VERDEN.

TEKST ROLF W. JØRGENSEN FOTO SCREENDUMP FRA VIDEO

Den egyptisk-amerikanske forfatter og islamhistoriske specialist, Raymond Ibrahim gæstede for nylig Danmark, hvor han holdt foredrag i Trykkefrihedsselskabet under titlen: *Er kristenforfølgelser verdens største problem?*

Raymond Ibrahim er selv koptisk kristen og betragter kristenforfølgelserne som udtryk for et stigende problem, der især gør sig gældende i det afkristnede Vesten.

På grund af den manglende kristentro i Vesten har få eller ingen vestlige regeringer oprigtig interesse i at gøre noget for at dæmme op mod den voksende kristenforfølgelse, der foregår i hele verden. Ligeledes er de ude af stand til at dæmme op for den hastigt stigende islamisering og radikalise-

ring, som finder sted i deres egne demokratier.

VIL FALDE TILBAGE TIL HEDENSKAB

Raymond Ibrahim peger ifølge avisen *Udfordringen* på, at mange vestlige politikere abonnerer på den nye, frisisindede tænkning, som i bund og grund hader sin egen kulturelle og kristen-religiøse baggrund.

"Hvis kristendommen med dens budskab om tilgivelse og næstekærlighed bliver udryddet i mange lande, vil det få betydning for den generelle geopolitiske situation," siger han.

"Vesten vil falde tilbage til sin før-kristne, hedenske tid med et mere brutalt samfund, hvor 'magt har ret', og menneskers værdi forringes."

FINSK POLITIKER ER ENDELIGT FRIFUNDET

Päivi Räsänen, tidligere indenrigsminister i Finland, er netop blevet endeligt frikendt i en sag om retten til som kristen at ytre sig og citere Bibelen og dens holdninger, selvom de kan virke stødende på nogle. En dom imod friheden til at citere Bibelen kunne potentielt have påvirket lovgivningen i Finland og andre ligesindede lande.

ROBERT BLADT ER ÅRETS TEOLOG

Menighedsfakultetet i Aarhus har i år valgt forstander på Børkop Højskole Robert Bladt som årets teolog. Han er nummer 16 i rækken, som har fået tildelt hæderen og en pris på 5.000 kroner.

I begrundelsen hedder det blandt andet: Gennem de seneste 15 år har Robert Bladt i forkyndelse og samtaler påvirket mange unge kristne mennesker med sund og gedigen teologi og indirekte også gennem sin strategiske ledelse.

VIL UDDELE BIBLER I USBEKISTAN

96 procent af Usbekistans indbyggere er muslimer, men den kristne kirke vokser. Nu har Bibelselskabet fået tilladelse til at uddele 7.500 bibler, der skal trykkes i Kina, så snart pengene er samlet ind.

Fremadrettet må menighedsråd ikke fravælge en kvindelig præstekandidat med den begrundelse, at hun er kvinde.

LOVÆNDRING INDSKRÆNKER MENIGHEDSRÅDS RETTIGHEDER

SIDEN 1978 HAR MENIGHEDSRÅD I FOLKEKIRKEN HAFT MULIGHED FOR AT FRAVÆLGE EN KVINDELIG PRÆSTEKANDIDAT, MEN NU HAR KIRKEMINISTEREN BESLUTTET AT SLØJFE UNDTAGELSESBESTEMMELSEN I LOVEN.

TEKST ROLF W. JØRGENSEN FOTO CHRISTIAN ROAR PEDERSEN

Når der i det nye år udstedes en bekendtgørelse om at ophæve undtagelsesbestemmelsen fra ligebehandlingsloven, vil det ikke længere være inden for lovens rammer at ansætte, indstille eller fravælge præstekandidater i folkekirken med begrundelse i kandidatens køn.

Da ligebehandlingsloven så dagens lys i 1978, blev den mulighed ellers sikret, fordi et mindretal i folkekirken også dengang havde teologiske grunde til ikke at have kvinder som præster.

SLUT MED TEOLOGISKE ARGUMENTER

Sidste år opfordrede biskopperne til at fjerne undtagelsesbestemmelsen med begrundelser, som udelukker teologiske argumenter:

"Bekendtgørelsen, der fritager folkekirken fra at følge ligebehandlingsloven, har udlevet sin tid for længst. Ved at fjerne den vil folkekirken sende et klart signal om, at vi ikke ansætter præster efter køn, men efter kvalifikationer, teologiske meninger og åndelige traditioner," ud-

talte Peter Skov-Jakobsen, biskop over Københavns Stift.

Tidligere kirkeminister Louise Schack Elholm konkluderede efter samtaler med både flertallet og mindretallet i kirken, at der ikke er tungtvejende argumenter, for at beholde bestemmelsen.

PARAGRAF ER IKKE LIGEGYLDIG

En af repræsentanterne for mindretallet er generalsekretær Søren Skovgaard Sørensen fra Luthersk Mission. Han har ikke noget ønske om at diskriminere kvinder, men er ikke enig i ministerens afgørelse.

"Vi vil gerne beholde undtagelsesbestemmelsen, for den er ikke ligegyldig. Det er den mulighed, vi har for at sige nej af teologiske grunde. Når undtagelsesbestemmelsen ophæves, bliver menighedernes kaldsret indskrænket."

Luthersk Mission og andre beslægtede organisationer er inviteret til at give et høringssvar

til noterne, der følger med ophævelsen. De nuværende noter er efter generalsekretærens mening for svage, fordi de alene opererer med et kirkesyn og ikke med syn på embedet eller valg ud fra teologiske grunde.

Søren Skovgaard Sørensen konstaterer, at politikerne har fjernet den teologiske begrundelse for undtagelsesparagraffen med politiske argumenter. Han forudser, at det næste potentielt kan blive, at præster i folkekirken ikke kan nægte at vie personer af samme køn.

Fjernelsen af undtagelsesbestemmelsen får ikke betydning for andre trossamfund. Og i folkekirken kan menighedsrådene stadig vælge en mand frem for en kvinde som præst, men begrundelsen må ikke være kandidatens køn. I praksis kan der være tilfælde, hvor der kun er kvindelige ansøgere til en opslået stilling, og hvis de er kvalificerede, må stillingen ikke opslås igen, og dermed bliver man tvunget til at ansætte en kvinde. ■

LANDSSTYREMØDE 24.-25. NOVEMBER

LM's nye landsformand, Peter Rask, havde sat et punkt på dagsordenen, hvor alle medlemmer af Landsstyrelsen havde mulighed for at give udtryk for, hvilke mærkesager og ting, man ønsker at forandre eller præge i LM.

En lang række åndelige og strategiske temaer blev nævnt, som for eksempel fordybelse og fornyelse, mindre organisation og mere mission, bibelglæde, plads til forskellighed, unge, der kan se sig selv som en del af LM, .

Forslagene samles op på næste LS-møde.

BESØG AF NOREA MEDIEMISSION

Daglig leder Ole Sørensen og bestyrelsesmedlem Kristian Lund mødtes med LS og orienterede blandt andet om www.TilLiv.dk, hvor Budskabets artikler nu er tilgængelige. De fortalte også om online gudstjenester og Gumle TV, hvor der også er et samarbejde med LM.

LS blev også orienteret om situationen i Tyrkiet, hvor Noreas samarbejdspartner, Shema Media Group, efter en lokal konflikt har mistet sin største radiostation. De fortsætter under navnet Petra Media Grup med at drive de øvrige FM-sendere i landet.

Landsformand Peter Rask udtrykte stolthed over, at Norea er LM's mediemission.

BARSELSORLOV TIL REDAKTØREN

Redaktør på *Tro & Mission* Morten Holgård Tychsen har barselsorlov frem til næste sommer. I den periode vil vicegeneralsekretær Birger Reuss Schmidt fungere som redaktør, og projektmedarbejder Rolf W. Jørgensen vil bidrage som journalist.

CECILIE THAMS NORD HANSEN

BØRNESEKRETÆR OG REDAKTØR FOR BIBELNØGLEN

CECILIE@BLR.DK

BILLETEN ER SIKRET

Danmark har sikret sig en plads ved Europamesterskabet i fodbold i 2024. Vi glæder os. Til forhåbentlig god fodbold og sejr til de danske drenge. Og vi er klar til kamp og opbakning.

Et kort øjeblik fik det mig til at tænke på det berygtede vuvuzela-horn. Et langt, smalt horn, som overdøvede alt og alle ved VM i fodbold i Sydafrika. Det siges, at et enkelt vuvuzela-horn kan larme mere end en motorsav. Så det var både elsket og stærkt kritiseret. For eller imod vuvuzela-horn: farverigt var det. Og Spanien blev verdensmestre.

Vuvuzela-horn og larmende blæsekoncerter minder mig om Josva og Israels folks erobring af Jeriko. Syv dage i træk gik de rundt om Jeriko – med pagtens ark, kamptropper og præster med vædderhorn, som de blæste i. Muren faldt. Og israelitterne sejrede.

Men Bibelen beretter også om en hel anden type "horn": alterets horn. Det har ikke noget med trut og blæsehorn at gøre. Det er et fremspring på hver af alterets fire hjørner, der ligner dyre-horn, som var et symbol på styrke. Bibelen fortæller om, hvordan alterets horn fungerede som tilflugtssted for mennesker på flugt. David

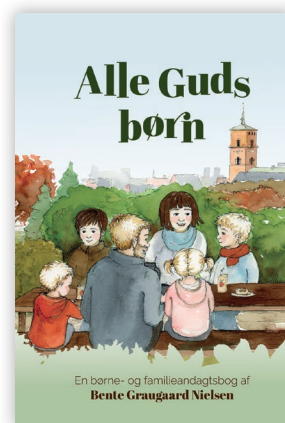
tilbeder Gud som "min frelses horn", dvs. et fristed for alle fjender (Sl 18).

FRELSENS HORN

Vi ser frem til EM i fodbold. Vuvuzela-hornene er vist ikke velkommen alle steder. Men Gud har for alle og til alle tider givet os et "frelsens horn", et fristed og tilflugtssted for syndere. Det læser vi om i Zakarias' lovsang ved Johannes Døbers fødsel: "Lovet være Herren, Israels Gud, for han har besøgt og forløst sit folk. Han har oprejst os frelsens horn i Davids hus" (Luk 1,68-69). Det er Jesus Kristus. Han er vores frelser og befrier.

Lige nu glæder vi os til advent. Vi gør klar til at høre om Johannes Døber, der forbereder Jesu fødsel og baner vejen for Herren. Johannes Døber skulle lære folk "at kende frelsen" – kende Jesus, som lyser for os i mørket og vil lede os ind på fredens vej. Og med Guds ord som et lys på vores livsvej vil vi møde Jesus som vores tilflugtssted.

Billetten til himlen er sikret. Det sørgede Jesus for. Helt uden vores opbakning og fan-horn. Han alene er vores sejr!

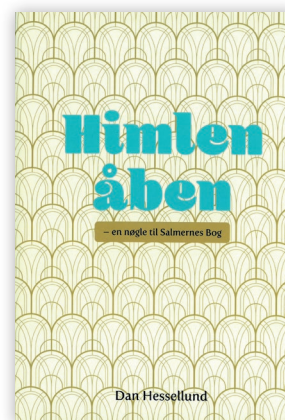
BENTE GRAUGAARD NIELSEN:

ALLE GUDS BØRN

LOHSE 2023

456 SIDER – 299,95 KRONER

En andagtsbog for alle Guds børn – fra den yngste til den ældste. Bogen er en revideret udgave af andagtsbogen af samme titel, der udkom i 2000.

DAN HESSELLUND:

HIMLEN ÅBEN – EN NØGLE TIL SALMERNES BOG

LM'S BIBLSKOLES ELEVFORENING LOHSE 2023

335 SIDER – 225,- KRONER

Himlen åben giver hjælp til at se Jesus i Salmernes Bog og have bønssællesskab med ham. Bogen giver både inspiration og konkrete redskaber til bibellæsning, vidnesbyrd og forkyndelse i en frugtbar og naturligt afvekslende form.

Bibelglæde fylder meget i film om Jesusbevægelsen

JESUS SATTE LONNIE FRISBEE FRI FRA AFHÆNGIGHEDEN AF NARKOTIKA. HANS LIV SOM GADEPRÆDIKANT BLEV STARTSKUDDET TIL EN KÆMPE VÆKKELSE I USA I 1970'ERNE.

FILMANMELDELSE KAJA LAUTERBACH

JESUS REVOLUTION

BASERET PÅ EN BOG AF ELLEN VAUGHN
OG GREG LAURIE

KAN LEJES PÅ BLOCKBUSTER.DK

59 KRONER – 2 TIMER

Filmen *Jesus Revolution* er en drama-dokumentar, der fortæller om starten på Jesus-bevægelsen, der først i 1970'erne bredte sig til det meste af USA.

Hovedpersonen er Lonnie Frisbee, der i 1967 sluttede sig til hippiebevægelsen i San Francisco. Han mødte snart medlemmer af Haight-Ashburys Living Room-mission og blev omvendt til kristendommen. Efter det byttede han afhængigheden af narkotika ud med et liv som gadeprædikant. Senere flyttede Lonnie til Santa Ana i Californien, hvor han mødte præsten Chuck Smith, og sammen fik de to gang i menigheden Calvary Chapel.

Calvary Chapel blev epicenter for en Jesus-bevægelse, og mange ting er vokset ud af det. For eksempel Ungdom med Opgave og Vinyard-kirken.

BIBELBRUG OG BIBELGLÆDE

Lonnie og Chuck har en fælles vision om at nå de unge og hippierne med evangeliet om Jesus. I begyndelsen er det tydeligt, at Lonnie giver Gud æren, når han står frem for at prædike og oplever, at dem, han beder for, bliver helbredt. Men han kommer ind på en glidbane, hvor han gør det mere og mere for at fremhæve sig selv. Da jeg så fil-

men, blev det for mig en advarsel ind i mit liv, hvor ubemærket fristelsen til selvpromovering kan få indtog.

Chuck er nødt til at påtale det og afslutter deres samarbejde. Det giver et indblik i, hvordan kristne også kan være fristet til selvhævdelse og havde udfordringer i samarbejdet. Da Chuck på et tidspunkt erkender over for sin kone, at han ikke har reageret over for Lonnie, som han burde, kommer hun med et meget tankevækkende svar, som giver ham mod til at fortsætte: "Du må ikke være så arrogant, at du tror, Gud ikke kan bruge dine fejl."

Jesus Revolution er ikke en evangeliserende film, men Guds ord og Bibelen fylder meget i den. Rigtig mange samtaler – også evangeliserende – begynder med "Jesus siger: ...", og i alle gudstjenester og møder begynder prædikanten med at sige "Lad os sammen læse i ...", og så løfter alle deres bibel højt i luften, før de slår op.

Den bibelbrug og bibelglæde blev for mig et af svarene på spørgsmålet, jeg sad tilbage med. Nemlig: Hvad kan jeg gøre for at give plads til dem, der er anderledes, så jeg ikke står i vejen for en mulig vækkelse? ■

Podcast vil være Bibelens røst ind i vores tid

TRE TEOLOG-VENNER OG LM-PRÆDIKANTER BEHANDLER BÅDE TIDSAKTUELLE OG EVIGT AKTUELLE EMNER. SAMTALEFORMEN GØR, AT DE KAN KOMME LÆNGERE OMKRING END I EN TRADITIONEL PRÆDIKEN.

TEKST KAJA LAUTERBACH FOTO KAJA LAUTERBACH

Tre mænd sidder rundt om et bord på LMH og taler sammen. Man kan mærke, de er venner. De har glimt i øjnene, og indimellem lyder der både latter og drillende kommentarer.

Men det er ikke kun en samtale mellem venner. På bordet står der mikrofoner og mikserpult, for samtalen er en optagelse til podcasten RØST, som de har lavet i fællesskab siden først på sommeren.

De tre er frimenighedspræst Anton Bech Braüner, 32 år, LMH-forstander Kristoffer H. Enevoldsen, 33 år, og informationsmedarbejder i Norea Lars Malmgaard Jensen, 28 år.

Mens de taler sammen, er de opmærksomme på hinanden, og deres blik viser ægte interesse. Især An-

ton gestikulerer meget og understreger sine udsagn og forklaringer med kropssprog.

KAN NÅ NOGLE, DER IKKE VILLE LYTTE TIL EN PRÆDIKEN

Formålet med podcasten RØST er at give plads for Bibelens stemme ind i tiden.

"Den har undertitlen 'en stemme i tiden', og vi har drøftet, om ordet bibelsk skulle i parentes i undertitlen 'En (bibelsk) stemme i tiden', siger Kristoffer. Han fortæller, at de gik i gang, fordi de ser et behov for en kristen podcast på dansk om aktuelle emner – både nogle, der er aktuelle i tiden, og nogle, der er evigt aktuelle som for eksempel relationen til Gud.

Alle tre podcastværter er prædikanter i LM, og de beskriver meget af indholdet i RØST som fraklip fra deres prædikenforberedelse.

"I en prædiken har vi kun cirka 25 minutter, og derfor er vi nødt til at klippe det meste fra af det, der ligger i periferien af emnet. Det kan vi så bruge her, hvor der også er mulighed for at lufte tanker, som vi kan arbejde videre med i samtaleformen," siger Kristoffer.

"Vi ønsker at pege på Jesus, og vi tror, at vi med podcast-formatet kan nå nogle, der ikke ville lytte til en prædiken," siger Lars.

Da meget af indholdet i podcasten er overskud fra prædikenforberedelse eller tanker ud fra fritidsinteresser,

Vi ønsker at pege på Jesus, og vi tror, at vi med podcast-formatet kan nå nogle, der ikke ville lytte til en prædiken.

behøver Anton, Lars og Kristoffer ikke bruge lang tid på forberedelse.

”Vi brainstormer om, hvad vi gerne vil ind på, og så lader vi i nogen grad emnet og dynamikken i samtalen bestemme, hvad vi ellers kommer omkring. I dialogformen har vi ikke kontrol over strukturen,” siger Anton og tilføjer, at de bøger, de hver især har læst, fylder meget i nogle afsnit. Og det er alt fra deres småbørns pegebøger til en visitatsbog af den sjællandske biskop Peder Palladius i 1500-tallet.

De skiftes til at vælge emnet og have rollen som vært, der leder samtale, og prøver sig lidt frem, når det gælder, hvor tydelig værten skal være. Desuden har de planer om at invitere gæster for at få faglighed og ekspertviden, når samtalerne går ud over det rent teologiske.

SAMTALE ER LETTERE

TILGÆNGELIG END ET TIDSSKRIFT

Den primære målgruppe for RØST er de 18-25-årige.

”Det er de unge, som vi gerne vil præge med bestemt budskab. Alle, der er lidt interesseret i emnerne. Måske skal de stå lidt på tæer for at følge med, men samtaleformen gør det lettere tilgængeligt end et tidsskrift,” siger Kristoffer.

Han tilføjer, at podcasten måske også er en måde at nå ud til potentielle elever på LMH på.

”Men vi ved, at der er meget forskellige typer mennesker, der lytter – også nogle, der er ældre end målgruppen. Det er altid lidt spændende at sende noget ud og ikke vide, hvem der lytter,

og hvordan de reagerer,” siger de tre værter og fortæller, at de lyttere, de har hørt fra, har taget godt imod podcasten.

”Men vi vil meget gerne have flere kommentarer og også ønsker til emner.”

SAMTALE ER MERE NUANCERET END EN MONOLOG

RØST er ikke det første projekt, de tre venner laver sammen. De har mødt hinanden i studentermiljøet og været med i de samme teologiske grupper og projekter og var sammen med Noea og flere andre med til at starte hjemmesiden TilLiv.dk.

”Vi har brugt de sidste ti år på at forme hinanden, og jo mere centralt og opbyggende et emne bliver, jo mere oplever lytterne forhåbentlig, at vi står det samme sted. Enighed er ikke en dårlig ting, og nogle gange er der kun én sandhed at forkynde. Evangeliet skal proklameres, ikke debatteres,” siger de.

En samtale er altid mere nuanceret end en monolog, og selvom de tre venner langt på vej har samme teologiske ståsted, kan ting siges på forskellige måder. Og her kan de gøre brug af deres forskellighed til at berige hinanden.

”På den måde kan lytterne også kan blive beriget,” siger Kristoffer og uddyber, at han ser det som en fordel, at de er tre.

”Når to sidder og taler sammen, kan den tredje lytte og stille uddybende spørgsmål – både til indholdet og for at undgå underforståede hentydning og tilfældigt nævnte personer.” ■

Siden opstarten har RØST behandlet følgende emner:

- Hvad vil du med mit liv, Gud?
- Dekonstruktion
- Kan man planlægge en vækkelse?
- Hellig krig – en nationalistisk, militaristisk og racistisk Gud?
- Må jeg være soldat?
- Sommer og bøger – hvad har vi lært?
- Et spørgsmål om liv og død (to episoder)
- Lov og evangelium (to episoder)

Yderligere to episoder er optaget, men ikke sendt endnu:

- Hvad optager os for tiden?
- Blinde vinkler i kristenlivet

En række andre emner er i støbeskeen – blandt andet en episode om abort.

COMPOUNDERS

MW Compounders er en dansk børsnoteret investeringsforening. Foreningen er udbyttebetalende og har investeret i 20-30 globale compounder-aktier.

Læs mere på vores hjemmeside: mwcompounders.dk

Kontaktpersoner:

Johannes Møller: 61 31 64 85 Dan Wejse: 26 83 37 44

Kender du en blind eller svagsynet...? Så henvis til **KABB!**

- Bibelen og kristen litteratur på CD-lydbog
- Gratis udlån til blinde og svagsynede
- Mere end 1100 titler - og altid nye på vej
- Katalog på www.kabb.dk
- Årligt sommerstævne

Kristeligt Arbejde Blandt Blinde

tlf.: 9192 7276
post@kabb.dk
www.kabb.dk

Heragården er et botilbud for dig med autisme, der ønsker et meningsfuldt liv
Vi arbejder ud fra det kristne livs- og menneskesyn

Heragården | Koustrup Alle 15B | Lind | 7400 Herning | +45 96 27 31 00 | post@heragaarden.dk | Heragaarden.dk

GIV TRO & MISSION SOM GAVE

LÆS MERE PÅ
TROOGMISSION.DK

**KUN
225 KR.
FOR ET ÅR**

KINGOS KIRKE

Kirke- og kulturmedarbejder søges til Kingos Kirke, Kbh.

Spændende og udfordrende stilling som kirke- og kulturmedarbejder er ledig. Stillingen er på 25 timer/uge og består af opgaver blandt børn og voksne, og i udvikling af kirkens indsats med at nå ud i sognet.

Ud fra dine kompetencer og interesser får du mulighed for at præge stillingen.

Kingo-Samuel Sogn er et stort og aktivt storbysovn i København. Vores vision er at være et fællesskab på Nørrebro, som i ord og handling peger hen på Jesus Kristus.

Se opslag: www.kingoskirke.dk

Vær med til at støtte Forkynderfonden

Dan Hesselund og Peter Olsen er begge ansat til forkyndelse og bibelundervisning ved møderækker og bibelweekender og lejre i hele Danmark.

Vi glæder os over denne mulighed for at tilbyde alle kredse og frimenigheder at benytte de to afdelings-ansatte helt gratis.

Vil du være med til at sikre, at vi også fremover kan have dette tilbud, så send en god gave til:

Forkynderfondens konto: 9570 – 13525420.

Læs mere på: forkynderfonden.dk

Asger Mogensen, afdelingsformand LM Vestjylland
Kurt Krüger, afdelingsformand LM Sønderjylland/Fyn

penta byg a/s

HOVED- OG TALENTPRISER

pentabyg.dk

Organist og/eller korleder søges til Kingos Kirke

Spændende musikstillinger er ledige:

1. En organiststilling på 25 procent.
2. En kirkemusikerstilling på op til 50 procent.

Opgaverne kan samles i én stilling på 75 procent, og du får mulighed for at sætte dit præg på arbejdet. Du kan søge stillingerne hver for sig eller samlet.

I Kingos Kirke ønsker vi at opprioritere og udvikle musiklivet gennem disse stillinger.

Kingo-Samuel Sogn er et stort og aktivt storbyso. Visionen er at være et fællesskab på Nørrebro, som i ord og handling peger hen på Jesus Kristus.

Se opslag: www.kingoskirke.dk

KINGOS KIRKE

VIL DU ARBEJDE MED BIBELUNDERVISNING, EVANGELISATION ELLER SUNDHED I TANZANIA?

LM søger missionærer til Mara Stift i det nordlige Tanzania. Arbejdsopgaverne kan for eksempel være

- undervisning på Kiabakari Bibelskole
- sundhedsarbejde på Bunda Hospital
- rådgivning og konsulentopgaver

Ansøgningsfrist: snarest muligt.

Du kan læse mere på dml.dk/job/missionaer.

Kontakt gerne missionskonsulent Ole Malmgaard på om@dml.dk / 40 80 38 23.

+Luthersk
Mission

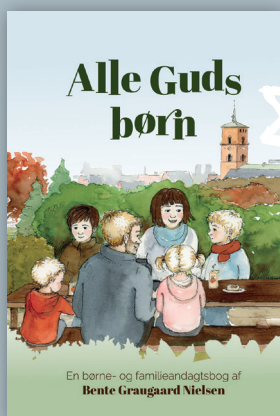
NYHEDER Se julekatalog på lohse.dk

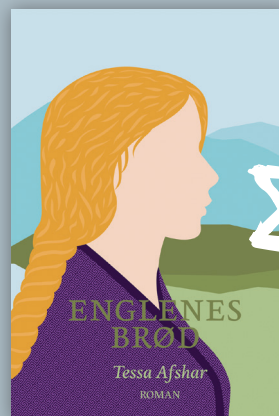
Jakob Sør Esmarch er præst i Holstebro. I 2013 får sønnen Simon på ni år konstateret en kræftsvulst på hjernestammen.

»Bogen er smertelig, længselsfuld og håbefuld. Og godt skrevet.«

LEIF ANDERSEN

Denne andagtsbog er for alle Guds børn – fra den yngste til den ældste. Andagterne er fyldt med mange genkendelige hverdagssituationer, som børn i førskolealderen også kan forstå og genkende.

Lydia vokser op i et trygt hjem hos sin far, men da et mareridt bliver til virkelighed, må hun flygte til Filippi sammen med sin jødiske veninde Rebekka. Sammen driver de purpurhandel i Filippi, men det er ikke enkelt for to enlige kvinder.

Forlagsgruppen Lohse | 7593 4455 | Se flere nyheder på lohse.dk

PHOTO: MARIANNE HERRLID

GIV HÅB MIDT I HÅBLØSHEDEN

40.000 cambodjanske familier lever som internt fordrevne i Run Ta Ek.

Støt oprettelsen af et center til undervisning og omsorg, så flere børn og voksne må høre om Jesus som verdens håb.

#GivHåb – brug QR-koden her.

TRO & MISSION

Udgives af Luthersk Mission,
Industrivænget 40, 3400 Hillerød
dml@dml.dk / 48 20 76 60
www.dml.dk

TRYK

Jørn Thomsen Elbo
Oplag 2.700
ISSN 2446-4147
ISSN 1601-975X (Tro & Mission online)

ANSV. REDAKTØR

Birger Reuss Schmidt
brs@dml.dk / 22 47 40 27

REDAKTION

Kaja Lauterbach, journalist/red.sekr.
Karin Borup Ravnborg, journalist
Rolf W. Jørgensen, journalist
Amalie Puggaard Poulsen, grafiker

Ideer og artikelforslag modtages gerne på
tm@dml.dk / 48 20 76 80.
Magasinet's indhold er ikke nødvendigvis
udtryk for LM's ledelses holdninger.
Bibelicitater er fra den autoriserede oversæt-
telse, © Det Danske Bibelselskab 1992.

ABONNEMENT

Danmark: 450 kr. pr. år.
Unge under 30 år: 225 kr. pr. år.
Udlandet (herunder Færøerne og Grøn-
land): 550 kr. pr. år.
Netabonnement: 225 kr. pr. år (unge under
30 år: 125 kr. pr. år)
Alle beløb + 40 kr. i gebyr, hvis man ikke er
tilmeldt betalingsservice.
Abonnementet løber, til det bliver opsagt.
Ved adresseændring bedes oplyst både
gammel og ny adresse.

ANNONCER

Annoncer til næste nummer skal være re-
daktionen i hænde senest tirsdag den 12.
december 2023.
Se priser og betingelser på troogmission.dk.

NÆSTE NUMMER

Tro & Mission nr. 16/2023 udkommer 22.
december

KODE TIL TRO & MISSION ONLINE

4. kvartal 2023: T&M-4kvt2023
3. kvartal 2023: T&M-3kvt2023

STØT LM

Gaver til missionsarbejdet sendes til konto
2230 - 0726496390 eller via MobilePay 66288.
Se også dml.dk/stoet.

PER JØRGENSEN

NYT MEDLEM AF LM'S LANDSSTYRELSE
PERGRY@HOTMAIL.COM

VIL FINDE NYE VEJE I MISSIONSARBEJDET, SÅ VI KAN NÅ UD TIL ALLE

Hvad laver du lige for tiden?

Jeg er lige skriftet fra leder af Agerskov Frippejehjem til Ambulance Syd.

Hvad er dine planer for den kommende tid?

At komme godt ind i arbejdet som LS-medlem.

Så fylder det også en del, at jeg er begyndt på et nyt Job i Ambulance Syd
den 1. december 2023.

Er der noget, der har glædet dig særligt på det seneste?

Jeg og min familie var missionærer i Tanzania fra 2016-2018, og jeg glæ-
der mig over, at jeg har fået lov til at komme tilbage og arbejde sammen
med LM.

Er der et forbøns- eller takkeemne, du gerne vil dele?

Tak for de ansatte, vi har i LM.

Bed om, at der må findes nye veje i missionsarbejdet, så vi kan nå ud
til alle.

Bed om, at Gud fortsat må bruge mig i sin tjeneste.

Hvilke visioner har du for arbejdet i Landsstyrelsen?

- Vi skal arbejde hen mod et nyt missionsland.
- Vi skal have fokus på at hjælpe familierne med at holde fast i troen.
- Vi skal have fokus på at navigere i alle de elektroniske tilbud. Hvad er
godt, og hvad skal vi ikke bruge vores tid på?

Hvad laver du i fritiden?

Jeg nyder at løbe en tur og at gå på jagt

Er der et bibelvers, du er særligt glad for?

Esajas 41,10: Frygt ikke, for jeg er med dig, fortvivl ikke, for jeg er din Gud.
Jeg styrker dig og hjælper dig, min sejrige hånd holder dig fast.

TEMA: BARMHJERTIGHED

At Gud er barmhjertig, er et fantastisk evangelium for os – og en udfordring. For som Jesu disciple er vi kaldede til at give det videre, som vi selv har fået. Til at vise vores medmennesker barmhjertighed.

Vi har fået alt godt af Gud uden at have fortjent det. Derfor er det et godt spørgsmål, der bliver stillet i temaartiklen på side 25: "Hvorfor skal jeg sidde på kirkebænken og høre, at Gud elsker mig, hvis jeg ikke giver det videre?"

»
Alt, hvad Job havde – og alt, hvad vi har – skyldes Guds barmhjertighed. Hverken han eller vi har fortjent noget af det, vi har.